

UCHWAŁA NR 880.LXV.2022
RADY MIASTA CZĘSTOCHOWY

z dnia 22 września 2022 r.

w sprawie uczczenia 80. rocznicy likwidacji Częstochowskiego Getta

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

Rada Miasta Częstochowy uchwała:

§ 1. Przyjąć stanowisko w sprawie uczczenia 80. rocznicy likwidacji Częstochowskiego Getta, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Częstochowy

Zbigniew Niesmaczny

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 880.LXV.2022

Rady Miasta Częstochowy

z dnia 22 września 2022 r.

STANOWISKO
RADY MIASTA CZĘSTOCHOWY
z dnia 22 września 2022 r.
w sprawie uczczenia 80. rocznicy likwidacji Częstochowskiego Getta

Decyzja o wymordowaniu wszystkich europejskich Żydów zapadła jesienią 1941 roku. 20 stycznia 1942 r. zorganizowano konferencję w Wannsee (Berlin). Przedstawiciel generalnego gubernatora Hansa Franka żądał "ostatecznego rozwiązania kwestii żydowskiej". Ten zbrodniczy plan postanowiono zacząć od okupowanej Polski.

W ramach "akcji Reinhard" 22 września 1942 roku naziści rozpoczęli okrutną akcję likwidacji getta żydowskiego w Częstochowie. W ciągu ponad dwóch tygodni wywieziono pociągami towarowymi do niemieckiego nazistowskiego obozu zagłady Treblinka II, około 40 tys. częstochowian wyznania Mojżeszowego.

Ponad 2 tys. osób rozstrzelano i pochowano w masowych grobach przy ul. Kawiej. Z ponad 40 tys. mieszkańców getta Zagładę przeżyło zaledwie około 5 tys. ludzi.

Na obecnym pl. Daszyńskiego hitlerowcy dokonali selekcji wysiedlonych z getta ludzi zostawiając tylko zdatnych do pracy. Tych, których nie skazano na śmierć przez zakwalifikowanie do wywózki do Treblinki, osiedlono na terenie tzw. małego getta (istniejącego do 1943 r. w granicach Starego Miasta) i zmuszono do niewolniczej pracy.

Około 5–6 tys. osób zgromadzono w listopadzie 1942 r. w utworzonym tzw. „małym getcie”. Większość uwięzionych to byli młodzi ludzie, wyselekcjonowani do przymusowej pracy w zakładach zbrojeniowych Hasag (Hugo Schneider AG). W „małym getcie” panował wyjątkowy terror. Oprawcy losowo wybierali Żydów, których następnie rozstrzeliwali. W latach 1942–1943 zginęło w ten sposób 850 Żydów.

Likwidacja częstochowskiego getta trwała do 8 października. Z ponad 40 tys. mieszkańców getta Zagładę przeżyło ok. 5 tysięcy.

Inicjatorem budowy powstałego w 2009 r. Pomnika Ofiar Getta oraz jego fundatorem jest urodzony w Częstochowie biznesmen i społecznik żydowskiego pochodzenia oraz honorowy obywatel tego miasta Zygmunt Rolat.

Rada Miasta Częstochowy składa hołd wszystkim pomordowanym 80 lat temu w trakcie likwidacji Częstochowskiego Getta.

Przewodniczący Rady Miasta
Częstochowy

Zbigniew Niesmaczny